

Vocabulari nadalenc

Com es diu *espumillón* en català?

Per Nadal es penjen **serrellets**, unes cintes lleugeres i de colors vius, enflocades amb tiretes molt estretes i brillants, que s'utilitzen amb finalitats decoratives.

Com es diu *cotillón* en català?

Per celebrar la festa de Cap d'Any solem fer servir el **cotilló**, un conjunt de serpentines, confeti, barrets i altres complements per fer xerinola.

La *noche buena* és la *nit bona*?

Òbviament no. **Nit bona* és una traducció literal del castellà. En català, parlem de la **nit de Nadal** i, si volem fer referència a tot el dia sencer abans de Nadal, diem *vigília de Nadal*, *vetlla de Nadal* o *dejuni de Nadal*.

Quan és exactament cap d'any?

L'expressió *cap d'any* fa referència al primer dia de l'any, no pas a l'últim. Per exemple, el dia 1 de gener del 2013 seria el *Cap d'Any 2013*.

Per referir-se al dia 31 de desembre, es poden fer servir expressions com ara: *la cua d'any*, *l'últim dia de l'any*, *el darrer dia de l'any*, *el final de l'any*, *la fi de l'any*, *el sopar de Cap d'Any*, *la nit de Cap d'Any*, *la festa de Cap d'Any*, *vigília de Cap d'Any*, *vetlla de Cap d'Any*, etc.

Òbviament **nit vella* és un calc del castellà.

Nadal o els nadals?

En català, no fem servir l'expressió **els Nadals*, sinó que parlem del Nadal: *les festes de Nadal*, *felicitar el Nadal*, *s'acosta Nadal...* (i no pas, per exemple, **els Nadals els passarem a casa l'àvia*, **s'acosten els Nadals...*). La forma *Nadals* és correcta només si fa referència a diferents anys: *Ha vingut a dinar a casa dos Nadals seguits*.

Altres noms de festivitats d'aquestes dies són: *Sant Esteve*, *el dia dels (Sants) Innocents*, *la nit de Reis* o *el dia de Reis*.

La pregunta del mes

Brindem amb *xampany* o amb *cava*?

Resposta

El *xampany* és el vi espumós criat en cava i produït a la regió francesa de la Xampanya. Així mateix, el *xampany* també és la denominació que tradicionalment s'ha fet servir per designar un vi espumós.

El mot *xampany* deriva de la regió de la Xampanya (França), d'on és originari i a la qual correspon la denominació d'origen per a la pràctica comercial. El vi espumós de l'Estat espanyol, que es produeix majoritàriament a Catalunya, es comercialitza sota la denominació d'origen *cava*.

Fora dels contextos en què no sigui estrictament necessari marcar la distinció comercial i legal entre *xampany* i *cava*, cal recordar que la forma tradicional en català de referir-nos a aquest producte és *xampany*, tot i que la denominació *cava* ha guanyat terreny també en contextos populars.

La dosi extra

Sabíeu que el Cap d'Any també es deia en algunes zones *Ninou*?

A la pàgina web del Consorci (<http://www.cpl.cat/nadal/>) hi trobareu un munt de recursos nadalencs en català: cançons, la carta als Reis, contes, dites populars, felicitacions, fires, etc. També hi trobareu un apartat de jocs en català (<http://www.cpl.cat/jocs/>).